

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2022

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

TARKASTUSLAUTAKUNTA
15.5.2023 § 26

Sisällysluettelo

1.	Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
2.	Tarkastuslautakunnan jäsenet.....	2
3.	Toimikauden tarkastussuunnitelma ja tilikauden työohjelma sekä tarkastuslautakunnan työskentelytapa toimikautena.....	2
4.	Edellisen vuoden arviointikertomuksen perusteella tehdyt toimenpiteet	3
5.	Talous.....	3
5.1.	Tarkastuslautakunnan analyysi taloudesta.....	3
5.2.	Yhteenveto taloudesta	7
6.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	7
7.	Tarkastuslautakunnan arviointi	8
7.1.	Hallinto- ja tukipalvelut	8
7.2.	Hyvinvointipalvelut.....	8
7.3.	Tekniset palvelut.....	8
7.4.	Kemijärven Tilapalvelut liikelaitos	8
7.5.	Konserniyhteisöt	8
7.6.	Muut asiat.....	9
8.	Kemijärven kaupungin tilintarkastuskertomus 2022.....	9
9.	Yhteenveto.....	9

1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Uusi kuntalaki tuli voimaan 2.5.2015. Lain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

2. Tarkastuslautakunnan jäsenet

Kemijärven kaupungin tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tilikaudella 2022:

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.8.2021 – 31.5.2025

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Antti Sirviö, pj., Kesk.	Pekka Liisanantti, Kesk.
Jorma Vaarala, vpj., Kok.	Auvo Kilpeläinen, Kok.
Sirkka Pikkuvirta, SDP	Jaana Soppela, SDP*
Jani Tikkanen, Vas.	Tauno Mulari, Vas.
Sirkka Toukomies, KD**	Aili Kumpula, KD

*Jaana Soppelan ero varajäsenyydestä on hyväksytty KV 16.1.2023 § 7, tilalle varajäseneksi Maija-Leena Vermas.

**Sirkka Toukomiehen ero jäsenyydestä on hyväksytty KV 13.2.2023 § 24, tilalle jäseneksi Jaana Wiik.

3. Toimikauden tarkastussuunnitelma ja tilikauden työohjelma sekä tarkastuslautakunnan työskentelytapa toimikautena

Tarkastuslautakunnalla on tarkastustyön perustana koko toimikaudeksi hyväksytty arviointisuunnitelma. Tilintarkastajan ja lautakunnan toimintasuunnitelmat ovat tukeneet toisiaan.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä on ollut KPMG Oy Ab; yhtiön nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Tapio Raappana. Vuonna 2022 tarkastuslautakunta kilpailutti kaupungin ja kaupunkikonsernin lakisääteiset tilintarkastuspalvelut vuosille 2023–2026. Tilintarkastusyhteisöksi valittiin KPMG Oy Ab; yhtiön nimeämänä vastuullinen tilintarkastaja on JHT, KHT Tapio Raappana.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan toimintasuunnitelmat ja niiden toteuttaminen ovat täyttäneet sekä kuntalain että kunnan hallintosäännön ja talouden hoitoa täydentävät määräykset. Tarkastuslautakunta on arvioinut, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tehtävän toteuttamisen yhteydessä tarkastuslautakunta on kuullut viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja kuntakonsernin henkilöstöä. Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut toimielinten pöytäkirjoihin ja kuullut tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 14 kertaa.

4. Edellisen vuoden arviointikertomuksen perusteella tehdyt toimenpiteet

Tarkastuslautakunta jätti kokouksessaan 17.5.2022 kaupunginvaltuustolle arviointikertomuksen edellisvuodelta. Tarkastuslautakunnan valmisteleva arviointikertomus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.5.2022. Kaupunginhallitus antoi vastineen 12.9.2022 tarkastuslautakunnalle ja tarkastuslautakunta on merkinnyt vastauksen tiedoksi.

5. Talous

5.1. Tarkastuslautakunnan analyysi taloudesta

Kunnan toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta mitataan yleensä kunnan tilinpäätöksen tuloksen pohjalta.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta lähestyy arviointia vertailemalla kaupungin taloudellista kehitystä ja talousarvion toteutumista.

Ulkoinen tuloslaskelma (t€)	2022	2021	Muutettu TA 2022	Toteuma %
Toimintatuotot	11 703	10 382	8 144	143,7
Henkilöstökulut	-26 556	-25 546	-26 069	101,8
Palvelujen ostot	-34 389	-31 536	-32 596	105,5
Muut toimintakulut	-8 481	-8 073	-7 229	117,3
Toimintakulut yhteensä	-69 425	-65 155	-65 916	105,3
TOIMINTAKATE	-57 723	-54 773	-57 773	99,9
Verotulot	31 108	30 752	30 377	102,4
Valtionosuudet	30 254	28 253	29 932	101,1
Rahoitustuotot ja -kulut	8 007	3 105	1 600	500,5
VUOSIKATE	11 646	7 337	4 136	281,6
Poistot ja arvonalentumiset	-3 159	-2 935	-2 698	117,1
TILIKAUDEN TULOS	8 488	4 402	1 306	650,2
Poistoeron ja rahastojen muutokset	40	10	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	8 528	4 412	1 306	653,2

Toimintatuotot ovat nousseet edellisvuodesta ja ylittävät talousarvion 3,56 milj. euroa (43,7 %). Suurin poikkeama oli tuet ja avustukset -erässä, jotka ylittivät talousarvion 1,62 milj. eurolla. Isoin syy tähän oli saadut valtionavustukset covid-19 epidemiasta johtuneisiin kustannuksiin (1,15 milj. euroa). Vielä tilikauteen 2019 toimintakulut laskivat usean vuoden ajan, mutta tilikaudella 2020 toimintakulut kääntyivät kasvuun, joka jatkui myös tilikaudella 2022. Toimintakulut ylittivät vertailutilikauden toimintakulut 4,27 milj. eurolla. Palvelujen ostot jatkoivat kasvuaan. Kasvua on edelliseen tilikauteen verraten 2,8 milj. euroa ja talousarvioon nähden 1,79 milj. euron ylitys.

Talousarvion perusteisiin tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota. Tarkastuslautakunta korostaa talousarvion laadinnan tarkkuuden merkitystä

Henkilöstökulut ovat yhteensä 26,6 milj. euroa eli 464 tuhatta euroa talousarviota isommat. Edellisvuoteen kasvua on miljoona euroa. Muut toimintakulut ylittivät talousarvion 1,25 miljoonalla eurolla. Kasvua edellisvuodesta oli 408 tuhatta euroa.

Toimintakate heikkeni 2,95 milj. eurolla edellisvuoteen nähden, mutta alitti talousarvion 50 tuhannella eurolla. Toimitakatteen toteuma oli 99,9 %. Verotulot ja valtionosuudet ylittivät talousarviosta, verotulojen osalta 731 tuhatta euroa (ylitystä), ja valtionosuudet ylittivät talousarvion 322 tuhannella eurolla. Verotulot nousivat edellisvuodesta 356 tuhatta euroa ja valtionosuudet ovat nousseet 2 milj. euroa edellisvuodesta.

Perusoletus on, että vuosikate on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuosikate 11,6 milj. euroa (TP 2021: 7,3 milj. euroa) ylittää suunnitelman mukaiset poistot 9 milj. eurolla. Vuosikate on riittävällä tasolla. Syynä tähän ovat koronauet, suuremmat valtionosuudet sekä rahoitustuottojen kasvu. Rahoitustuotot sisältävät mm. PVO-poolin tuloutuksen 6,0 milj. euroa, sairaanhoitopiirin ylijäämien palautuksen n. 1,26 milj. euroa.

Talouden sopeuttamisohjelman viimeinen vuosi oli 2022. Tavoitteena oli saavuttaa 1,85 M€ kustannussäästöt, joista kuitenkin toteutui vain 1,317 M€ eli 68 %.

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että vuoden 2022 arvioitua suurempi ylijäämä on syntynyt osin kertaluonteisista eristä, jotka kaiken todennäköisyyden mukaan eivät samassa määrin toteudu jatkossa. Tavoitteeksi asetetusta kustannusten säästöstä (5 milj. euroa) koko talouden sopeuttamisohjelman ajalta onnistuttiin toteuttamaan 74 %.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talouden tasapainottamista jatketaan pitkän aikavälin suunnittelulla, niin että:

- velkataakka tulee saada kohtuulliseksi
- palvelurakenne pyritään mitoittamaan (vähenevää) väestöä vastaavaksi
- investoinnit mitoitetaan siten, että vuosikate riittää kattamaan poistot

Ulkoinen tase (t€)	2022	2021
VASTAAVAA	91 792	88 302
Pysyvät vastaavat	78 010	77 029
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	45 530	47 227
Sijoitukset	32 480	29 802
Toimeksiantojen varat	13	12
Vaihtuvat vastaavat	13 770	11 261
Vaihto-omaisuus	178	226
Lainasaamiset	119	124
Muut lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset	5 374	4 285
Rahoitusarvopaperit	28	28
Rahat ja pankkisaamiset	8 070	6 597
VASTATTAVAA	91 792	88 302
Oma pääoma	49 980	41 890
Toimeksiantojen pääomat	281	434
Vieras pääoma	41 531	45 978
Rahoituslaitoslainat	32 255	38 569
Muut lyhyt- ja pitkäaikaiset velat	9 276	7 409

Kaupungin tase kasvoi 3,49 milj. euroa edellisvuodesta. Koko kaupungin investointimenot alittivat suunnitelman mukaiset poistot. Taseen vieras pääoma pieneni noin 4,4 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä kaupungin oma pääoma on 50 milj. euroa. Taseella ei ole kertynyttä alijäämää. Tilikauden ylijäämä 8,5 milj. euroa vahvisti omaa pääomaan entisestään. Lainakanta laski 6,3 milj. euroa edellisvuodesta, mutta lainakannan korkomuutoksiin sekä kokonaisrahoituskustannuksiin on perusteltua varautua etukäteen.

Kemijärven kaupunki	2022	2021
Tulorahoitus		
Toimintatuotot / -kulut	16,9 %	15,9 %
Vuosikate % poistoista	368,7 %	250,0 %
Vuosikate / asukas	1 665 €	1 032 €
Rahoitus		
Investointien tulorahoitus	666 %	189 %
Lainanhoitokate	1,8	1,1
Tase		
Omavaraisuusaste	54,6 %	47,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	56,6 %	66,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä / asukas	1 503 €	336 €
Lainat / asukas	4 611 €	5 427 €

Konsernin lainakanta kasvoi ja on edelleen korkealla tasolla 14 103 €/asukas.

Kaupungin lainanhoitokate ei ole tyydyttävällä tasolla. Omavaraisuusaste on 54,6 %. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntatalouden merkittävää velkarasitetta. Kassan riittävyys oli 72,8

päivää (ed. vuonna 27,9 päivää). Tilikausi on ylijäämäinen ja kaupungilla ei ole vanhoja katettavia alijäämiä.

Kemijärven konsernitilinpäätöksen tunnusluvut eivät täytä kuntalain 118 §:n mukaisia arviointimenettelyn käynnistämisen raja-arvoja (kriisikuntakriteerit), mutta kaupungin on kiinnitettävä huomiota raja-arvoihin. Tytäryhteisöt ovat suoriutuneet taloudellisesti pääosin hyvin.

Tarkastuslautakunta korostaa tytäryhtiöiden toimintaedellytysten turvaamisen merkitystä. Tytäryhtiöiden velkaantumiskehitykseen tulee kiinnittää huomiota.

Taulukossa 1 on KT:n aikaisemman 31.12.2021 päättyneen raportointisuosituksen mukaisesti terveysperusteiset poissaolot mukaan lukien määräaikaisen kuntoutustuen kalenteripäivät. Raportointijärjestelmän muutoksesta johtuen työtaturmat, -matkataturmat ja ammattitautiepäilyt sisältyvät vuodesta 2021 alkaen terveysperusteisiin poissaolojen kalenteripäiviin, eikä niitä raportoida erikseen.

Taulukko 1. Terveysperusteiset poissaolot vuonna 2018–2021

Terveysperusteiset poissaolot	2018	2019	2020	2021
alle 4 kalenteripäivät (kpv)	1 755	1 715	605	560
4–29 kalenteripäivät	2 654	3 317	3 278	2 540
30–60 kalenteripäivät	1 833	2 148	1 974	1 704
61–90 kalenteripäivät	875	1 931	1 655	1 229
91–180 kalenteripäivät	1 796	1 634	1 830	4 738
Yli 180 kalenteripäivät	2 761	1 751	2 267	1 130
Yhteensä	11 674	12 496	11 609	11 901
Työtaturmat, kpv	277	118	145	*
Työmatkataturmat, kpv	6	35	37	*
Ammattitaudit tai -epäilyt, kpv	0	0	0	*
Yhteensä	11 957	12 649	11 791	11 901

*Sisältyvät terveysperusteisten poissaolojen kalenteripäiviin

Taulukossa 2. on KT:n henkilöstökertomuksen laadintaan annetun suosituksen 1.1.2022 alkaen mukainen tieto terveysperusteisten poissaolojen jakautumisesta eri pituisiin poissaoloihin. Terveysperusteisiin poissaoloihin sisältyvät sairaudesta, työ- ja -matkataturmista, ammattitaukeista ja määräaikaisesta kuntoutustuesta johtuvat poissaolot.

Suurin osa palkallisista terveysperusteisista poissaoloista vuonna 2022 muodostui 8–29 kalenteripäivää kestävästä poissaoloista. Palkalliset ja palkattomat kalenteripäivät huomioituna suurin osa terveysperusteisista poissaoloista muodostui yli 180 kalenteripäivää kestävästä poissaoloista kertomusvuonna. Pitkät poissaolot johtuvat yleensä vakavista sairauksista, eikä työnantaja pysty läheskään kaikkiin näihin toiminnallaan vaikuttamaan.

Henkilöstön teoreettiseen säännölliseen työaikaan verrattuna vuonna 2022 terveysperusteisia poissaoloja oli 9,85 %. Henkilöstöstä 15,62 %:lla ei ollut lainkaan terveysperusteisia poissaoloja vuonna 2022.

Taulukko 2. Terveysperusteiset poissaolot vuonna 2022 kalenteripäivinä (kpv)

Terveysperusteiset poissaolot, kalenteripäivät	Palkalliset kalenteripäivät	Palkattomat kalenteripäivät
1–7 kpv	2552	31
8–29 kpv	2720	8
30–59 kpv	2123	142
60–89 kpv	1139	126
90–179 kpv	1017	811
Yli 180 kpv	1260	1737
Yhteensä keskimäärin/henkilötyövuosi	19,3 kpv	5,1 kpv
Poissaoloprosentti, terveysperusteiset poissaolot		9,85 %
0 päivää terveysperusteisia poissaoloja (%-osuus henkilöstöstä)		15,62 %

Terveysperusteiset poissaolot ovat korkealla tasolla.

Taloudellisesti etenkin sairauspoissaolopäivillä on kunnalle suuri merkitys, sillä yhden poissaolopäivän hinnaksi muodostuu työntekijästä riippuen keskimäärin 100–400 euroa. Tarkkaa arviota sairauspoissaolon kustannuksista on vaikea esittää, mutta arvio todellisista kustannuksista voidaan tehdä. Arvioitaessa sairauspoissaolopäivän hinnaksi keskimäärin 100 euroa/pv kertyisi vuoden 2022 sairauspoissaoloista kaupungille yhteensä noin 1,4 milj. euron kustannukset.

Euroissa mitattavien kustannusvaikutusten lisäksi terveysperusteisilla poissaoloilla on merkittävät välilliset vaikutukset työntekijöiden jaksamiseen ja viihtymiseen sekä tätä kautta myös kaupungin vetovoimaisuuteen työnantajana. Huomiota on kiinnitettävä lakisääteisten palvelujen saatavuuteen ja työntekijöiden hyvinvointiin, jaksamiseen, työolosuhteisiin ja rekrytointiin.

5.2. Yhteenveto taloudesta

Kaupungin tilinpäätös on ylijäämäinen; ylijäämäisyyteen vaikuttavat olennaisilta osin kertaluonteiset erät kuten energiatuotot sekä Lapin sairaanhoitopiirin tekemät palautukset jäsenkunnille ja kasvaneet verotulot sekä valtionosuudet.

Muuta huomioitavaa taloudesta:

- omavaraisuusaste on 54,6 % (edellinen vuosi 47,5 %)
- suhteellinen velkaantuneisuus% laski 66,7 %:sta 56,6 %:iin
- konsernin velkojen määrä on korkea
- talousarvion laadintaan ja sen pitävyyteen on syytä kiinnittää huomiota.

6. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaisesti tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2022 yhteensä 8 527 896,58 euroa, jonka

kaupunginhallitus esittää siirrettäväksi omaan pääomaan. Ylijäämää on 31.12.2022 yhteensä 10 514 755,23 euroa.

Talouden sopeuttamisohjelmaa on jatkettu vuoden 2022 aikana.

Kaupunkistrategia vuoteen 2021–2023 on hyväksytty valtuustossa 15.2.2021. Strategia tuli voimaan 1.3.2021. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota strategian noudattamiseen, velanhoitosuunnitelman laadintaan sekä päivitetyn sopeuttamisohjelman tärkeyttä kaupungin toiminnassa. Strategian mukaista suunnittelua ja toimintaa ohjaavia arvoja ovat taloudellisuus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteina on muun muassa tasapainoinen kuntatalous sekä oikein mitoitettujen, laadukkaiden ja taloudellisesti toteutettujen palveluiden tuottaminen.

Toimintakate on heikentynyt vuodesta 2021.

Tarkastuslautakunnan mielestä tulevien vuosien talousnäkymät ovat haastavia, jolloin talouden tasapainottamistoimien ja toimintakatteen parantamisen merkitys korostuvat entisestään.

7. Tarkastuslautakunnan arviointi

7.1. Hallinto- ja tukipalvelut

Kaupungin talousarvio vuodelle 2022 on laadittu ja hyväksytty organisaatiorakenteen mukaisesti. Sisäisen valvonnan tärkeyteen on syytä kiinnittää huomiota.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen vaikuttaa kaupungin toimintoihin. 2/3 henkilöstöstä siirtyi hyvinvointialueelle ja siten hallinnon tukipalveluiden mitoitus tulee tarkastella.

Tarkastuslautakunta haluaa painottaa nykyisten yritysten toimintaedellytysten turvaamista ja uusien yritysten houkuttelemista paikkakunnalle uusien työpaikkojen luomiseksi.

7.2. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelualueella on toteutettu avoterveydenhuollon uudistus, joka on jatkunut vuonna 2022. Siirtävistä toiminnoista on pidetty huolta mm. vakainaistamalla henkilöstöä, maksamalla rekrytointilisiä, jotta henkilöstön saatavuus on varmistettu. Tarkastuslautakunta korostaa kaupungin ja hyvinvointialueen keskusteluyhteyden ja tiedonkulun tärkeyttä palvelujen kehittämisessä paikkakunnalla.

Koululaisten lisääntyminen (muuttajat), pienryhmäopetuksen tarpeellisuus ovat käynnistäneet Hillatien koulun väliaikaisten tilaratkaisujen suunnittelun vuonna 2022.

7.3. Tekniset palvelut

Toiminnan tarkoituksena on tuottaa kuntalaisille riittävän tasokkaat tekniset palvelut. Tekninen palvelualue on suoriutunut valtuuston sille asettamista tavoitteista kohtuullisesti.

7.4. Kemijärven Tilapalvelut liikelaitos

Tilaliikelaitos aloitti toimintansa 2020. Tilaliikelaitos on pääosin saavuttanut valtuuston asettamat tavoitteet. Investointimenot toteutuivat pienempänä kuin talousarviossa johtuen monitoimikeittiön rakentamisen viivästymisestä.

7.5. Konserniyhteisöt

Kemijärven kaupungin konserniohje on hyväksytty valtuustossa 11.6.2018 ja jo tilinpäätöksessä 2019 esitettiin, että konserniohje päivitetään vuonna 2020 vastaamaan kaupunginvaltuustossa 6.5.2019 § 23 hyväksytyjä omistajapoliittisia linjauksia. Päivitys ei ole toteutunut vuonna 2021, ja 2021 tilinpäätöksessä esitetään, että konserniohje päivitetään vuonna 2022 vastaamaan kaupunginvaltuustossa 6.5.2019 § 23 hyväksytyjä omistajapoliittisia linjauksia. Konserniohjetta ei päivitetty vuonna 2022 ja on siten viivästynyt merkittävästi.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden osalta on suoritettu lakisääteiset tilintarkastukset. Tytäryhtiöiden tilintarkastuskertomukset ovat vakimuotoisia.

Tarkastuslautakunta haluaa korostaa vastuullista omistajapolitiikkaa, omistajaohjauksen merkitystä tytäryhtiöissä ja kustannustehokkuutta tytäryhtiöissä oikea-aikaisilla investoinneilla.

7.6. Muut asiat

Kaupunginvaltuuston 18 jäsentä tekivät 25.4.2022 valtuustoaloitteen erityistilintarkastuksen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta käsitteli valtuustoaloitetta ja siitä tehtyä tarkennusta. Tarkastuslautakunta esitti kaupunginvaltuustolle 14.11.2022 § 132, että valtuustoaloite ei johda tarkastuslautakunnan osalta toimenpiteisiin. Valtuusto palautti asian uuteen valmisteluun tarkastuslautakunnalle.

8. Kemijärven kaupungin tilintarkastuskertomus 2022

Tilintarkastajan tekemä tarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa esittämään tilinpäätöksen vahvistamiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen. Tarkastuslautakunta esittää tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kunnanhallitukselle ja muille tilivelvollisille.

9. Yhteenveto

Talouden sopeuttamisohjelma päättyi vuoden 2022 lopussa. Talouden sopeuttamistarve on edelleen ajankohtainen ja sen pitää olla jatkuva toimintamalli. On varauduttava valtion toimiin esim. mahdollisiin valtionosuuksien alenemiseen tulevina vuosina.

Kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia riskitekijöitä ovat mm.

- väestön väheneminen
- väestön ikärakenne
- korkea työttömyysaste
- rekrytointiongelmia niin julkisella kuin yksityisellä sektorilla.

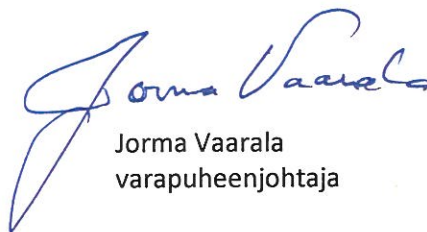
Tarkastuslautakunta haluaa korostaa kaupungin oman työllisyyden hoidon tärkeyttä.

Tulevaisuudessa on huomioitava valtakunnalliset kuntia koskevat talouspoliittiset linjaukset yleisen talouskehityksen ohella.

Kemijärvellä 15. 5.2023



Antti Sirviö
puheenjohtaja



Jorma Vaarala
varapuheenjohtaja



Sirkka Pikkuvirta
jäsen



Jani Tikkanen
jäsen



Jaana Wiik
jäsen